

 $(\tilde{\Psi})$

شورای عالی حوزه علمیه قم مرکز مدیریت حوزههای علمیه خواهران مدرسه علمیه کوثر شهرستان قزوین

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

حیات سیاسی – اجتماعی تشیّع از زمان امام علی (علیه السلام) تا زمان امام محمد باقر (علیه السلام)

استاد راهنما سرکار خانم سید قوامی

استاد داور حجت الاسلام و المسلمين دكتر عبدالكريم عابديني

> پژوهشگر خدیجه سادات مهدی الحسینی

> > مرداد ۱۳۹۳

بسمه تعالى

تحقیق پایانی با موضوع:
كه توسط سركار خانم:
برای دریافت دانشنامه سطح دو (کارشناسی) تدوین شده است، توسط هیأت داوران مورد
ارزیابی قرار گرفته و در تاریخ / / ۱۳، با کسب رتبهٔ
پذیرفته شده است.
استاد راهنما:
استاد داور:
مدرسه علمیه:
1

امضای مدیر و مهر مدرسه

تحميديه

سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حسابگران از شمارش نعمتهای او ناتوان و تلاشگران از ادای حق او درماندهاند. خدایی که افکار ژرفاندیشان، ذات او را درک نمی کنند و دست غوّاصان دریای علوم به او نخواهد رسید. پروردگاری که برای صفات او حد و مرزی وجود ندارد.

تقديم

تقدیم به حضرت علی (علیه السلام) اوّل مظلوم عالم، که برای حفظ اسلام، چشم پر از خار و خاشاک را فروبست و شکیبایی ورزید و جام تلخ حوادث را نوشید.

- ۳۰ عبدالمقصود، عبدالفتاح، امام على بن ابىطالب (عليه السلام) (تاريخ تحليلى نيم قرن اول اسلام)، مترجم: محمود طالقانى، بىجا، شركت سهامى انتشار، ۱۳۶۷ ش.
- ۳۱ عسکری، مرتضی، **عبدالله بن سبا و دیگر افسانههای تاریخی**، ج ۱، ۲ و ۳، مترجمان: احمد فهری زنجانی، محمدصادق نجفی و هاشم هریسی، چاپ سوم، تهران، مجمع علمی اسلامی، ۱۳۶۵.
- ۳۲ علیخانی، علی اکبر، توسعه سیاسی از دیدگاه امام علی (علیه السلام)، تهران، شرکت چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۷.
- ۳۳- فیّاض، عبدالله، تاریخ شیعه امامیه، مترجم: حمید خوشنویس، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۲.
- ۳۴-قمی، حسن بن محمد بن حسن، تاریخ قم، مترجم: حسن بن علی بن حسن قمی، تصحیح: جلال الدین تهرانی، تهران، انتشارات توس، ۱۳۶۱.
- ۳۵- کلینی رازی، ابیجعفر محمد بن یعقوب بن اسحاق، **اصول کافی**، مترجم: محمدباقر کمرهای، تصحیح: محمدباقر بهبودی و علیاکبر غفاری، ج ۲، تهران، نشر مکتب اسلامی، ۱۳۴۰.
- ۳۶- گروه تاریخ پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، **تاریخ تشیّع**، چاپ سوم، قم، انتشارات پژوهشگاه، ۱۳۸۹.
- ۳۷- لوبون، گوستاو، تمدن اسلام و عرب، مترجم: محمدتقی فخر داعی گیلانی، بیجا، بنگاه مطبوعاتی علی اکبر علمی، ۱۳۳۴ ش.
  - ۳۸- محدثی، جواد، تاریخ سیاسی ائمه، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۷۷.
- ٣٩ ـ ..... آشنایی با اسوه ها، قم، نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ١٣٨٥.
- ۴۰- محرمی، غلامحسن، تاریخ تشیّع از پیدایش تا پایان غیبت صغری، قم، نشر نصایح، ۱۳۸۰.

- ۴۱- محمدجعفری، سید حسین، تشیّع در مسیر تاریخ، مترجم: سید محمدتقی آیتاللهی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۴.
- ۴۲ مدرسی، محمدتقی، **امامان شیعه و جنبشهای مکتبی**، مترجم: حمیدرضا آژیر، چاپ دوم، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
- ۴۳ مدرسی طباطبایی، حسین، میراث مکتوب شیعه از سه قرن هجری، دفتر اوّل، مترجمان: علی قرائی، رسول جعفریان، قم، بیجا، چاپ اعتماد، ۱۳۸۳.
- ۴۴ مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین، **مروج الذهب**، مترجم: ابوالقاسم پاینده، ج ۱، ۲، ۳ و ۴ مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین، علمی و فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آزمون عالی، ۱۳۴۴.
- -۴۵ التنبیه و الاشراف، مترجم: ابوالقاسم پاینده، بیجا، انتشارات علمی و فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی، ۱۳۴۹.
  - ۴۶- مطهری، مرتضی، **جامعه و تاریخ**، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۹۰.
- - ۴۸ ـــــــــــــ خدمات متقابل اسلام و ایران، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۶.
- ۴۹ مظفر، محمدحسین، تاریخ شیعه، مترجم: محمدباقر حجتی، چاپ یازدهم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۷.
- ۵۰- معارف، مجید، پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه، تهران، مؤسسهی فرهنگی و هنری ضریح، ۱۳۷۴.
- ۵۱- معین، محمد، **فرهنگ فارسی یک جلدی**، تلخیص شده از فرهنگ ۶ جلدی، چاپ سوم، تهران، نشر سرایش، ۱۳۸۰.
  - ۵۲- نصرتی، علیاصغر، نظام سیاسی اسلام، چاپ هشتم، قم، نشر هاجر، ۱۳۸۳.

- ۵۳- نصیری، علی، **درسنامهی علم حدیث**، چاپ سوم، قم، نشر هاجر، ۱۳۸۸.
- ۵۴- نصیری، محمد، تحلیلی از تاریخ تشیّع و امامان (علیهم السلام)، چاپ ششم، قم، نشر معارف، ۱۳۹۱.
- ۵۵- نصیری رضی، محمد، تاریخ تحلیلی اسلام، چاپ سوم، قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، ۱۳۷۸.
- ۵۶- ولایتی، علی اکبر، نقش شیعه در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، چاپ پنجم، تهران، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۹۰.
- ۵۷- یعقوبی، احمد بن ابی یعقوب (ابن واضح)، تاریخ یعقوبی، مترجم: محمدابراهیم آیتی، ج
  ۲، بیجا، انتشارات علمی و فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی، ۱۳۴۱.

منابع عربي

- ۱- ابن ابی الحدید، عبدالحمید بن هبهالله، **شرح نهج البلاغه**، تحقیق: محمد ابوالفضل ابراهیم، ج ۱، ۲، ۳، ۶ و ۱۶، بیروت، نشر دار احیاء الکتب العربی، ۱۳۷۸ ق.
- ۲- ابن اثیر، ابوالحسن علی بن ابیالکرم محمد بن محمد بن عبدالکریم ابن عبدالواحد، اسد الغابه فی معرفه الصحابه، ج ۲ و ۴، بیروت، دار الحیاء التراث العربی، بیتا.
- ۳- ابن عبدالبر القرطبى، ابىعمر يوسف بن عبدالله بن محمد، **الاستيعاب فى معرفه الاصحاب**، تحقيق: على محمد معوض، عادل محمد عبدالموجود، ج ۱، ۲ و ۳، بيروت، دارالكتب العلميه، ۱۴۱۵ ق.
- ۴- ابن قتیبه الدینوری، ابیمحمد عبدالله بن مسلم، **الامامه و السیاسه (معروف به تاریخ الخلفاء)**، ج ۱، قم، منشورات زاهدی، ۱۳۶۳.
- ۵- ابن منظور الافریقی المصری، ابیالفضل جمالالدین محمد بن مکرم، **لسان العرب**، ج ۱، بیروت، دار صادر، ۱۸۶۳ م.

- ۶- البلاذرى، احمد بن يحيى بن جابر، انساب الاشراف، تحقيق: محمدباقر محمودى، ج ٣ و
   ۶، قم، مجمع احياء الثقافه الاسلاميه، ١۴١۶ ق.
- ۷- الحسنی الزبیدی، محمدمرتضی، تاج العروس من الجواهر القاموس، تحقیق: عبدالعلیم طحاوی راجعه، عبدالستار احمد فراج، ج ۱۱ و ۱۲، بیجا، نشر دار الهدایه، ۱۴۰۰ هــق.
- ۸− فیروزآبادی، مجدالدین محمد بن یعقوب، قاموس المحیط، ج ۳، بیروت، نشر دارالجبل،
   ۱۴۱۲ ق.
- 9- المقرّى القيومى، احمد بن محمد بن على، **المصباح المنير فى غريب الشرح الكبير للرافعى**، ج ١، قم، منشورات دارالهجره، ١۴٠۵ هــق.

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com. The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.